

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 72. An leges humanæ constituentur impedimenta dirimentia, absolutè obligent in omni casu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

tantum ejusmodi consuetudinem non esse corruptelam, si per circumstantias ita justificetur, ut hic & nunc merito præcipi posset, ideoque multò magis per nullam consuetudinem, quæ plus nocet bono communi quàm profit, nullam legem etiam humanam tantum abrogari posse, quia irrationabilis est, & manet corruptela. Ex dictis,

§ 24. §. 8. Colliguntur multa, de quibus alibi suis locis dixi, v. g. per consuetudinem, quamvis communissima sit & longissima, non justificari, 1. usuram: 2. simoniam: 3. violationem immunitatis Ecclesiasticæ: 4. retentionem plurium Beneficiorum ecclesiasticorum sine dispensatione ex causa, si singula sufficiant ad plenam sustentationem &c. Ratio patet ex dictis.

§ 25. Q. 71. Quid dicendum de illo, qui Matrimonium contrahit invincibiliter ignorans impedimentum dirimens, quod habet. R. Ignorantia illum excusat, ut non peccet, nihilominus Matrimonium est invalidum, non aliter, ac si impedimentum fuisset cognitum, quia, quamvis ignorantia excuset, ubi lex est prohibens tantum, non tamen excusat, ubi est irritans. Nec refert, quòd impedimenta aliqua videantur habere rationem pœnæ, uti impedimentum criminis, pœna autem secundum sententiam communem non incurritur, ubi adest ignorantia illius invincibilis, nam impedimenta illa, censeri non debent primariò & principaliter pœnæ, uti dicitur num. 642.

§ 26. Q. 72. An leges humanæ constituentes impedimenta dirimentia, absolute obligent in omni casu. R. affirmative. Hinc 1. si quis cognovit sororem sponsæ

esse cor-
 stificetur,
 ideóque
 m, que
 fit, nul-
 abrogari
 corrupte-
 bus alibi
 a, quam
 on iustifi-
 violatio-
 retentio-
 corum si-
 sufficiant
 o patet et
 Matrimonium
 nentum diri-
 n excusat,
 onium est
 imentum
 rantia ex-
 on tamen
 od impe-
 onem po-
 na autem
 on incur-
 vincibilis
 ebent pre-
 dicitur
 impedire
 . R. a. in-
 rem spon-
 se

lae, & Superiores dispensare nolint, ex nul-
 causa vel metu potest sponsam suam ducere,
 cum ea sic consummare Matrimonium. 2. Si
 quis etiam per Judicem cogatur ducere con-
 suam suam, non poterit Matrimonium il-
 consummare ex quocunque metu etiam
 mortis certò inferendæ, *Sanch. l. 7. d. 5. num. 4.*
De legibus, l. 5. c. 22. à n. 9. Cón. d. 30. dub.
num. 20. Less. in auct. v. Matrimonium, cal. 17. Avers.
l. 5. & q. 6. f. 2. Carden. in 1. crisi d. 62. c. 4.
 obatur, nam licet vis & metus possint excu-
 sari à transgressione vel observatione præcepti
 moralitatis, tamen eum, qui inhabilis est, non
 potest reddere habilem ad contrahendum, si
 omnimoda ignorantia se habilitare non
 potest, secundum dicta n. 315. multò minùs
 potest, adeóque talis Jure naturæ tenetur absti-
 nere à copula, utpote fornicaria, cum inter eos
 nullum sit Matrimonium. Ratio à priori est,
 quia inhabilitas antecedenter nascebatur à lege
 vel voluntate Superioris, quem mea causa vel
 metus non attingit, sed me solum, ideóque eti-
 am me solum excusare potest à peccato, si quan-
 tum in me est, contraham externè ad vitandam
 mortem intendens non consummare, nisi post
 dispensationem & novum contractum, quia ta-
 men causa vel metus facere non potest, ut Matri-
 monio non subsistente copula mihi sit licita.
 Obj. 1. In primo casu cognitæ virginis præ-
 scribitur lex, saltem charitatis, respectu sponsæ,
 qui cedere debet lex impedimenti. In secundo
 casu prudenter præsumimus de benigni-
 tate Ecclesiæ, quòd non velit, ut lex sua obliget
 ad certum periculo mortis. *R. ad 1. n. anteced.*
 non est capax exercere charitatem ineundo
 Matri-

II.
 O.
 mor.
 laudii
 Croix
 VIII

Matrimonium, cum ad hoc fit inhabilis, leges autem non ligant eos, qui non sunt capaces ejusmodi vinculi legum. *Ad 2. n. ass. 1.* quia habet se sicuti lex inhabilitans Sacerdotem ad Matrimonium, quæ nullum casum excipit. 2. Per-suasio communis, & constans usus Ecclesiæ interpretatur legem illam sine ulla exceptione, quis enim audivit unquam aliter factum esse? Et quanta oriretur turbatio in populo, si aliter fieret? Item quàm facile quærent homines prætextum ejusmodi formidinis? Ergo moraliter certum est, & omnino necessariū fuit legem illam esse sine ulla exceptione. 3. *Trid. sess. 25. can. 9. De Sacram. Matr. absolutè & sine exceptione definit, si quis dixerit Clericos in sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem solemniter professos, posse Matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante lege ecclesiastica vel voto. .... anathema sit.*

Obji. 2. Saltem lex de assistentia Parochi non obligabit, si alio modo publicè ineatur Matrimonium, cessat enim tum finis legis, qui erat evitatio clandestinitatis. *R. n. ass.* nam falso supponitur, quòd hic fit adæquatus finis illius legis, nam fuit etiam uniformitas operandi, dum celebraretur hic contractus, ideòque dictum est. 1. à n. 868. cessante fine legis in aliquo particulari, non ideo cessare finem adæquatum vel obligationem legis respectu illius, hic autem etiam specialis ratio fuit præcipiendi illum determinatè modum publicitatis, ne, si id relinqueretur arbitrio cujusque, confusiones & fraudes committerentur. Quòd autem etiam circa reliqua impedimenta nunquam cesset finis adæquatus legis ea imponentis, fusè demonstrat *Card. suprà à c. 3.*